

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1IDÄ04 Idrott och hälsa II – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

Physical and health education II – for upper secondary school teachers, 30 credits

Huvudområde

Idrottsvetenskap

Ämnesgrupp

Idrott/idrottsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2011-08-11

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Idrott och hälsa I – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 1-30 hp, eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs (31–60 hp) ska studenten kunna:

- identifiera och analysera aspekter av lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik
- diskutera, analysera samt göra ämnesdidaktiska ställningstaganden i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för.

Delkurs 1 Idrott och hälsa ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- utifrån ett humanistiskt-samhällsvetenskapligt perspektiv diskutera ämnet idrott och hälsas roll i samhället
- identifiera och kritiskt granska samtidens syn på kropp och hälsa samt analysera konsekvenserna för identitetsbildning och kroppsligt lärande
- diskutera och problematisera ämnet idrott och hälsas sociala betydelse och individuella innebörd i förhållande till genus, social klass, etnicitet och funktionsnedsättning samt dess betydelse för olika didaktiska ställningstaganden.

Delkurs 2 Idrott och hälsa ur ett naturvetenskapligt perspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- utifrån ett naturvetenskapligt perspektiv diskutera ämnet idrott och hälsas roll i samhället
- redogöra för människokroppens byggnad samt dess funktion i olika former av fysisk aktivitet
- reflektera över anatomiska och mekaniska grunder för rörelse samt kunna genomföra rörelseanalyser
- diskutera och problematisera idrott och hälsa i förhållande till kroppens uppbyggnad, funktion och rörelseförmåga.

Delkurs 3 Rörelsekulturer I, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och analysera centrala begrepp inom ämnet idrott och hälsa
- redogöra för, analysera och värdera olika idrotts- och rörelseaktivitetens kultur och logik samt ställa det i relation till elevers lärande i idrott och hälsa
- analysera och gestalta kroppsliga praktiker i traditionella och nyare former av rörelsekulturer
- organisera, genomföra och kritiskt granska rörelseaktiviteter utifrån olika pedagogiska perspektiv.

Delkurs 4 Idrott och hälsoämnets didaktik II, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- reflektera över, diskutera och utvärdera egen och andras undervisning och lärarskap
- observera, dokumentera, analysera och kritiskt granska olika rörelseaktiviteter och lärandesituationer
- analysera och motivera sina didaktiska val utifrån relevant ämnesteorier, ämnesdidaktik samt i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för
- planera, organisera och genomföra undervisning i ämnet idrott och hälsa.

Innehåll

Kursen syftar till att studenten ska utveckla en fördjupad kunskap inom både ett humanistisk-samhällsvetenskapligt och ett naturvetenskapligt perspektiv på idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Centrala problemområden med avseende på idrottens samhälleliga funktioner tas upp; socialisationsprocesser, villkor för olika gruppers idrottsutövande, kulturmöten och kulturkrockar, social reproduktion samt utslagningsprocesser. Vidare behandlas samhällets påverkan på människors fritids- och aktivitetsvanor och villkoren för livsstilsval och identitetsutveckling, utifrån både nationella och internationella perspektiv. Kursen belyser olika rörelseaktivitetens meningsbärande och värdeskapande grunder. Olika rörelseformer och annan hälsorelaterad verksamhet praktiseras och relateras främst till frågor om hur allsidig kroppsrörelse kan främja hälsa och välbefinnande. Kunskaperna kombineras med en funktionell förståelse för människan i fysisk aktivitet och inom de naturvetenskapliga perspektiven behandlas kroppens uppbyggnad, funktion och rörelseförmåga. Kursen innebär vidare en ämnesdidaktisk fördjupning genom en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer där också specialpedagogiska frågor med relevans för ämnet behandlas. Fältstudiedagar utgör ett viktigt inslag som främjar den helhet som ska bidra till studentens förmåga att kunna identifiera och analysera aspekter av lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik.

Professionsbas och professionell progression

I kursen fördjupas kunskaperna om lärarrollen, skolan som arbetsplats och samhällelig

institution. Kursen ger de studerande möjlighet att vidareutveckla sina ämnesdidaktiska kunskaper genom att innehållet belyser och problematiserar vad undervisning i ämnet idrott och hälsa kan innebära. Även planering och genomförande av undervisning samt dokumentation, analys och utvärdering ingår som utbildningsinslag i olika sammanhang. Avsikten med kursen är att skapa en integrering mellan ämnesdidaktik, ämnets innehållsområden och olika vetenskapliga perspektiv för att på så sätt stärka kunskapsbasen i yrket.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kursen syftar till att vidareutveckla ett vetenskapligt förhållningssätt i lärarrollen. Fördjupade kunskaper i olika vetenskapliga perspektiv bidrar till att studenten ska kunna iakta, analysera, värdera och förhålla sig reflekterande till undervisning i ämnet idrott och hälsa och dess kunskapsområden. Kursen fördjupar kunskaperna om vetenskapliga metoder i avgränsade empiriska undersökningar samt förmågan att analysera och värdera olika typer av texter.

Delkurs 1 Idrott och hälsa ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- humanistisk-samhällsvetenskapliga teorier om kroppens existentiella betydelse, rörelse, hälsa samt lärande
- synen på kroppen i vår samtid och dess konsekvenser för skapandet av olika identiteter utifrån perspektiv som klass, genus och etnicitet
- hälsobegrepp och hälsans bestämningsfaktorer.

Delkurs 2 Idrott och hälsa ur ett naturvetenskapligt perspektiv 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- naturvetenskapliga teorier om anatomi, fysiologi och träningslära
- biomekanik och funktionell förståelse för rörelseapparaten med särskilt fokus på kroppens anpassningsförmåga i samband med rörelse
- fysisk aktivitet och dess betydelse för hälsa och välbefinnande
- miljöns påverkan på och relation till kropp, rörelse och hälsa.

Delkurs 3 Rörelsekulturer I 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- olika idrotters och rörelseaktiviteters kultur och logik
- teori i och om olika rörelseformer och rörelseaktiviteter
- rörelsetekniker och metoder för lärande
- metoder för att analysera krav och utmaningar i olika aktiviteters kultur och rörelserepertoar
- specialpedagogiska frågeställningar.

Delkurs 4 Didaktiska perspektiv på ämnet idrott och hälsa II 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller följande moment:

- fördjupad didaktisk teori samt olika kulturella, sociala och pedagogiska perspektiv på lärande
- analysmetoder för undervisning i ämnet idrott och hälsa
- planering, genomförande och analys av olika undervisningssituationer

- säkerhetsaspekter i ämnet idrott och hälsa.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, casebaserade studier, litteraturstudier, grupparbeten, laborationer, fältstudier, handledning och seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationer sker genom muntliga tentamen, skriftliga tentamen, skriftliga paper, deltagande i seminarier samt genom praktiska redovisningar i olika former.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

För att erhålla betyget väl godkänd på hela kursen ska studenten erhållit betyget väl godkänd på minst 22,5 hp.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuella vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med kursen bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Idrott och hälsa ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Bryman, Alan (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber, (130 s.) valda delar. ISBN: 9789147064021

Duesund, Liv (2008). "Embodied learning in movement" I *Learning Bodies*. Schilhab, Theresa, Juelskjaer Malou & Moser Thomas (eds.) Köbenhavn: Danish School of Education Press (15 s.) ISBN: 978-87-7684-217-8 (tillhandahålles av avd. för idrottsvetenskap)

Engström, Lars-Magnus & Redelius, Karin (red.) (2002). *Pedagogiska perspektiv på idrott*. Stockholm: HLS förlag, (150 s.) valda delar. ISBN:91-7656-528-9

Johansson, Ella (red.) (2006). *Mångnatur: friluftsliv och natursyn i det mångkulturella samhället*. Stockholm: Mångkulturellt centrum, Naturvårdsverket, (100 s.) Tillgänglig på Internet: www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/620-1256-8.pdf

Larsson, Håkan & Fagrell, Birgitta (2010). *Föreställningar om kroppen – kropp och kroppslighet i pedagogisk praktik och teori*. Stockholm: Liber, (150 s.) valda delar. ISBN: 978-91-47-08443-2

Larsson, Lena (2009). *Idrott och helst lite mer idrott. Idrottslärostudenters möte med utbildningen*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet, (150 s.) valda delar. Tillgänglig på Internet: www.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=2&pid=diva2:234649

Persson, Bengt (2007). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber, (70 s.) ISBN: 978-91-47-08456-2

Riksdagsförvaltningen (2011) *Likabehandlingsplan 2011-2013. Handlingsplan för inkluderande arbetsplats*. Dnr 230-2668-2010/11. (14 s.) Tillgänglig på Internet: www.riksdagen.se/upload/Dokument/forvaltningen/likabehandlingsplan.pdf

Sandell, Klas, Arnegård Johan & Backman Erik (red.) (2011). *Friluftssport och äventyrsidrott: Utmaningar för lärare, ledare och miljö i en föränderlig värld*. Lund: Studentlitteratur (40 s.), valda delar. ISBN: 978-91-44-06913-5

Steinsholt, Kjetil & Pedersen Gurholt Kirsti (2010). *Aktive liv. Idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse og dannelse*. Oslo: Tapir akademisk forlag, (60 s.) valda delar. ISBN: 978-82-519-2620-1

Tolvhed, Helena & Cardell David (red) (2011). *Kulturstudier, kropp och idrott. Perspektiv på fenomen i gränlandet mellan natur och kultur*. Lund: Malmö studies in sport sciences. (50 s.), valda delar. ISBN: 978-91-85645-11-4

Öhman, Marie (2007). ”Den rätta viljan – idrott och hälsa i ett styrningsperspektiv.” *Utbildning och demokrati* vol. 16, nr 2, (18 s) Tillgänglig på Internet: www.oru.se/PageFiles/15299/%c3%96hman.pdf

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Didaktisk litteratur

Bremberg, Sven (2004). *Elevhälsa – teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur, (100 s.) valda delar. ISBN: 9789144042534

Rønholt, Helle & Peitersen, Birger (red.) (2008). *Idrætsundervisning: En grundbog i idrætsdidaktik*. København: Museum Tusulanum, (100 s.) valda delar. ISBN: 9789147084371

Skolverket (2010). *På pojknarnas planhalva? Ämnet idrott och hälsa ur ett jämställdhets- och likvärdighetsperspektiv*. (90 s.) Tillgänglig på Internet: www.skolverket.se/2.3894/publicerat/2.5006?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww4.skolverket.se%3A8080%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2479

Swartling-Widerström, Katarina (2005). *Kroppen i grundskolans styrdokument*. (14 s.) Tillgänglig på Internet: www.idrottsforum.org/articles/swartling-widerstrom/swartling-widerstrom050419.html

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Idrott och hälsa ur ett naturvetenskapligt perspektiv 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Naturvårdsverket (2006). *Naturen som kraftkälla*. (28 s.), Tillgänglig på Internet: www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/620-8252-3.pdf

Socialstyrelsen (2009). *Folkhälsorapport 2009*. (200 s.), valda delar. Tillgänglig på Internet: www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/8495/2009-126-71_200912671.pdf

Steinsholt, Kjetil & Pedersen Gurholt Kirsti (2010). *Aktive liv. Idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse og dannelse*. Oslo: Tapir akademisk forlag, (40 s.) valda delar. ISBN: 978-82-519-2620-1

Thomeé, Roland, Swärd, Leif & Karlsson Jon (2011). *Nya motions- och idrottsskador och dess rehabilitering*. SISU Idrottsböcker, (344 s.) valda delar. ISBN:9789186323097

Wilmore, Jack & Costill, David (2008). *Physiology of sport and exercise*. Human Kinetics Publishers, (400 s.) valda delar. ISBN:9780736055833

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Didaktisk litteratur

Bremberg, Sven (2004). *Elevhälsa-teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur, (valda delar, 269 s). ISBN: 9789144042534

Wirhed, Rolf (2007). *Anatomi med rörelselära och styrketräning*. Uppsala: Harpoon Publications AB, (valda delar, 75 s). ISBN: 9789197078115

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Rörelsekulturer I 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Backman, Erik (2010). *Friluftsliv in Swedish Physical Education – a Struggle of values*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet, (100 s.) valda delar. Tillgänglig på Internet: www.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=1&pid=diva2:308124

Elbæk, Lars & Ried-Larsen, Mathias (2005). *Apparatus Gymnastics in Public Schools – body, health and didactical perspectives*. Odense: Institute of Sports Science and Clinical Biomechanics, University of Southern Denmark. (8 s.)

Gard, Mikael (2003). ”Being Someone Else: using dance in anti-oppressive teaching”. *Educational Review* vol. 55, nr.2, s. 211-219 (9 s.)

Persson, Bengt (2007). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber, (100 s.) ISBN: 978-91-47-08456-2

Sandell, Klas, Arnegård Johan & Backman Erik (red.) (2011). *Friluftssport och äventyrsidrott: Utmaningar för lärare, ledare och miljö i en föränderlig värld*. Lund: Studentlitteratur (100 s.), valda delar. ISBN: 978-91-44-06913-5

Steinsholt, Kjetil & Pedersen Gurholt Kirsti (2010). *Aktive liv. Idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse og dannelse*. Oslo: Tapir akademisk forlag (100 s.), valda delar. ISBN: 978-82-519-2620-1

Tolvhed, Helena & Cardell David (red) (2011). *Kulturstudier, kropp och idrott. Perspektiv på fenomen i gränlandet mellan natur och kultur*. Lund: Malmö studies in sport sciences vol, 10. (75 s.), valda delar. ISBN: 978-91-85645-11-4

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Didaktisk litteratur

Ravn, Susanne (red) (2005). ”Fagdidaktik”. *Med kroppen som materiale – om dans i praksis*. Odense: Syddansk Universitetsforlag, (9 s). ISBN: 87-7838-640-3

Ravn, Susanne (red) (2005). ”Laban”. *Med kroppen som materiale – om dans i praksis*. Odense: Syddansk Universitetsforlag, (23 s). ISBN: 87-7838-640-3

Ronglan, Lars Tore, Halling, Anders & Teng, Gunnar (2009). *Ballspill over grenser – skandinaviske tilnaerminger till laering og utvikling*. Oslo: Akilles, (203 s). ISBN:13-9788272862212

Ängqvist, Liisa (2006). *Dansande ungdom*. Lund: Studentlitteratur, (129 s). ISBN: 9789144007113

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Didaktiska perspektiv på ämnet idrott och hälsa II 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Engström, Lars-Magnus & Redelius, Karin (red) (2002). *Pedagogiska perspektiv på idrott*. Stockholm: HLS förlag, (valda delar, 130 s). ISBN:91-7656-528-9

Tinning, Richard (2011). *Pedagogy and Human movement. Theory, practice and research*. London: Routledge, (valda delar, 100 s). ISBN:13-9780415677349

Tholin, Jörgen (2010). "Finns svenskhet som en dimension i centrala och lokala styrdokument i idrott och hälsa?" I Patriksson, Göran (red). *SVEBI:s årsbok, 2010*, (27 s). ISSN 084-4672

Webb, Louisa, Quennerstedt, Mikael & Öhman, Marie (2008). "Healthy bodies: construction of the body and health in physical education." *Sport, Education and Society*, vol 4, nr 13, s 353–372 (19 s).

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.

Didaktisk litteratur

Ekberg, Jan-Erik (2009). *Mellan fysisk bildning och aktivering – En studie av ämnet idrott och hälsa i skolår 9*. Diss. Malmö Studies in Educational Sciences, No. 46, (150 s.) valda delar. Tillgänglig på Internet: www.mah.se

Evans, John (2004). "Making a difference? Education and 'ability' in physical education." *European Physical Education Review*, vol. 1, nr.1 s. 95-108 (13 s.)

Gard, Michael (2006). "Neither flower child nor artiste be: aesthetics, ability and physical education". *Sport, Education and Society*, vol. 11, nr. 3, s. 231-241 (10 s.)

Herskind, Mia & Rønholt, Helle (2007). Idræt, krop og bevægelse mellem sundhed och dannelse. *Utbildning och demokrati*, vol. 16, nr 2, (17 s.)
Tillgänglig på Internet: www.oru.se/PageFiles/15299/Herskind_Ronholt.pdf

Larsson, Håkan & Meckbach, Jane (2007). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber (100 s.) valda delar. ISBN: 978-91-47-08437-1

Rønholt, Helle & Peitersen, Birger (red.) (2008). *Idrætsundervisning: En grundbog i idrætsdidaktik*. København: Museum Tusulanum (150 s.), valda delar. ISBN: 9789147084371

Sandell, Klas, Arnegård Johan & Backman Erik (red.) (2011). *Friluftssport och äventyrsidrott: Utmaningar för lärare, ledare och miljö i en föränderlig värld*. Lund: Studentlitteratur (60 s.), valda delar. ISBN: 978-91-44-06913-5

Steinsholt, Kjetil & Pedersen Gurholt Kirsti (2010). *Aktive liv. Idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse och dannelse*. Oslo: Tapir akademisk forlag, (75 s.) valda delar. ISBN: 978-82-519-2620-1

Vetenskapliga artiklar och kompendier kan tillkomma till självkostnadspris.